6.2 Oppvekst

6.2.1 Organisasjonskart

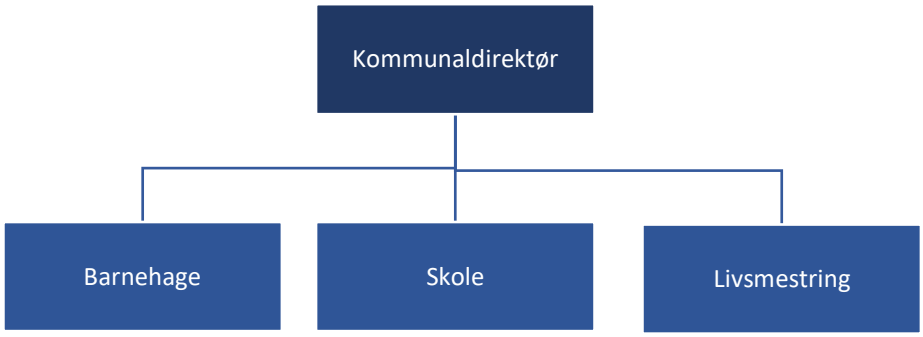

6.2.2 Satsingsområder

Hovedmål	Slik gjør vi det i 2020
	IØK skal etablere tverrfaglige strukturer for samarbeid på tvers av kommunalområder for å sikre samtidig oppfølging av barn og voksne i lavinntektsfamilier. Utjevnende og kompenserende tiltak skal dempe negative konsekvenser.
	IØK skal etablere en satsning på «De tusen første dagene», -1-3 år*, dette skal legge grunnlaget for videre læring og utvikling av sosial kompetanse.
	IØK skal etablere et tverrfaglig samarbeid for å fremme unges psykiske helse, og skal arbeide målrettet overfor unge som står i fare for å falle ut av utdanningsløpet.
	IØK skal etablere tverrfaglig samarbeid med frivillige inn i skoler, barnehager og familier. Reorganisere Home-Start.
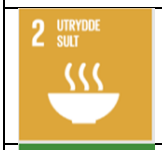	IØK skal gi innbyggerne kunnskap om ernæring gjennom Familiesentral, barnehage og skole. Det innføres fullkost i alle kommunale barnehager. Videreutvikling av ammekyndige helsestasjoner.
	IØKs helsetilbud rettet mot barn og unge skal være lett tilgjengelig.
	IØK skal etablere et tverrfaglig samarbeid for å fremme unges psykiske helse.
	IØK skal ha tilpassede læringsarenaer for barn og unge slik at flest mulig finner seg til rette i en utdanningssituasjon. Alternative læringsarenaer gjennomgås og vurderes.
	IØK skal etablere tiltak som gir tidligst mulig innsats og en likeverdig og tilpasset opplæring. Vi utvikler forpliktende samarbeid mellom PPT, skoler og barnehager for å sikre økt bruk av tilpasset opplæring og inkludering.
	IØK skal iverksette tverrfaglige tiltak for å fremme unges psykiske helse, og skal arbeide målrettet overfor unge som står i fare for å falle ut av utdanningsløpet. Utenforregnskapet tas i bruk
	IØK skal etablere et lett tilgjengelig lavterskeltilbud til barn/unge og deres familier som opplever behov for hjelp og støtte.
	IØK skal utforme en strategi som sikrer at barn i barnehage og grunnskole får samme digitale muligheter. Alle elever i ungdomstrinnet får egen digital enhet.
	IØK skal ha tiltak som sikrer at barn og familier opplever at kommunen møter dem på en samlet måte på tvers av lovverk og etablerte organisatoriske skiller. Samhandling og systemer utvikles.
	IØK skal ha tverrfaglige systemer for å avdekke og identifisere barn i risiko.

	Det skal utarbeides en skolebruksplan.
	Det skal utarbeides en barnehageplan.
	IØK skal etablere kompetansehevende tiltak om vold i nære relasjoner, der ansatte og ledere i utsatte yrker prioriteres.
	IØK skal etablere et nært samarbeid med politiet gjennom SLT (Samordning av lokale rus og kriminalitetsforebyggende tiltak). Samhandling og møteplasser etableres. Ny samarbeidsavtale mellom politiet og IØK inngås.
	IØK skal etablere samarbeid med frivillighet, næringsliv, høyskoler- og universitetsmiljøer, tros- og livssynssamfunn, kommuner, fylkeskommune, statlige etater og innbyggere.

** Vi har en satsing på «De tusen første dagene», 1-3 år, for å styrke tilknytningen mellom barn og foreldre og barnets kognitive utvikling. Dette legger grunnlaget for videre læring og utvikling av sosial kompetanse.*

6.2.3 Hovedtrekk i budsjettet

Tabellen viser at det er variasjoner mellom de ulike deler av kommunen i utvikling i barnetall i årene fremover (SSB).

Kommune	Alder	2018	2019	2020	2025	2030
Trøgstad	0-5 år	326	313	308	311	325
	6-15 år	630	625	624	612	584
Eidsberg	0-5 år	678	673	675	697	716
	6-15 år	1338	1340	1324	1316	1308
Askim	0-5 år	960	948	959	1002	1059
	6-15 år	2002	2027	1993	1899	1848
Spydeberg	0-5 år	423	416	411	373	398
	6-15 år	722	715	734	791	776
Hobøl	0-5 år	446	439	414	418	466
	6-15 år	597	618	655	754	767
Sum barnehagealder	0-5 år	2833	2789	2767	2801	2964
Sum skolealder	6-15 år	5289	5325	5330	5372	5283

Figuren framstiller forventet utvikling, antall innbyggere i alderen 6-19 år (SSB).

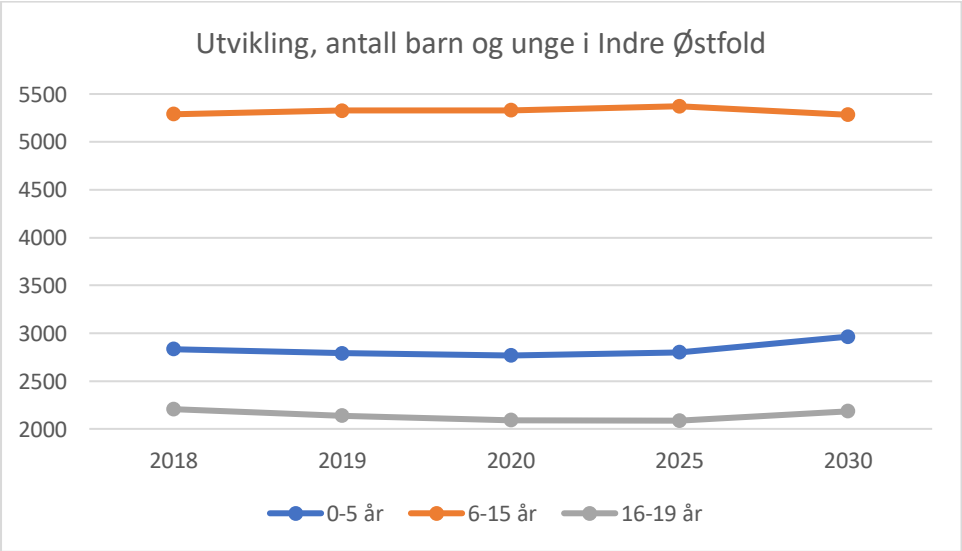

Indre Østfold preges i hovedsak av gode oppvekst- og levekårsforhold for det store flertallet av befolkningen, men tendensen til økt ulikhet mellom inntektsgrupper gjelder også for Indre Østfold.

Indre Østfold har levekårsutfordringer og frafallet i videregående skole er over gjennomsnittet.

Forholdsvis mange barn vokser opp med vanskelige oppvekstbetingelser. Det er en utfordring at barnevernet får kjennskap til familier sent, og at det dermed er behov for omfattende hjelpetiltak. 67 pst av kostnadene til barnevernet er knyttet til barn plassert i fosterhjem/institusjon. Kommunen har få tiltak i egenregi, og kostnadsnivået i barnevernet er høyt i forhold til andre sammenlignbare kommuner.

For å forsterke innsatsen på Oppvekstområdet forslås det to hovedgrep:

- Sørge for at barn og unge opplever inkluderende fellesskap som fremmer helse, trygghet, trivsel, læring og utdanning.
- Sørge for at barn/unge og familier som trenger ekstra bistand får dette tidligst mulig, slik at de blir i stand til å mestre livet mest mulig på egenhånd.

For å få dette til så er det nødvendig å styrke det tverrfaglige samarbeidet og vri ressurser over til forebygging.

Oppvekst foreslår for øvrig to tverrfaglige satsninger:

- De tusen første dagene, -1 -3 år.
  Hensikten er å styrke tilknytning mellom og barn og foreldre og barnets kognitive utvikling. De første årene legger grunnlaget for videre læring og utvikling av sosiale ferdigheter. Hensikten er å styrke tilknytning mellom og barn og foreldre og barnets kognitive utvikling. De første årene legger grunnlaget for videre læring og utvikling av sosiale ferdigheter.
- Fremme unges psykiske helse
  Målet er å fremme alle unges psykiske helse, og mer målrettet innsats overfor unge som står i fare for å falle utenfor utdanningsløpet.

Skoler og barnehager vil i løpet av 2020 innfører en enhetlig ledelsesstruktur. For barnehagene betyr det noe økt voksentetthet i barnegruppene. Skolene vil ha fokus på innføring av fagfornyelsen som har som mål å styrke læringsmiljøet, og barnehagene vil arbeide videre med kvalitetsutvikling gjennom implementering av rammeplanen.

Tverrfaglig samarbeid mellom PPT og barnehager og skolene vil være avgjørende for å styrke tilpasset opplæring og redusere spesialundervisning/spesialpedagogiske tiltak, som samlet sett ligger høyt i Indre Østfold kommune.

Seksjon livsmestring skal sammen med barnehager og skoler fremme barn og unges livsmestring ved at barn og unge utvikler ferdigheter og tilegner seg praktisk kunnskap som hjelper den enkelte til å håndtere medgang, motgang, personlige utfordringer, alvorlige hendelser, endringer og konflikter på en best mulig måte. Å skape en trygghet og tro på egne evner til å mestre. Et viktig grep er derfor å styrke det forebyggende arbeidet ved å ressurser fra administrasjon og fra kjøp av barneverntjenester.

Livsmestring består av enhetene Familiesentral, barnverntjeneste, krisesenter, mestringssenter og enhet for tilsyn og forvaltning. Familiesentral og barnverntjeneste er inndelt i avdelinger etter barnets alder for å fremme tverrfaglig arbeid på tvers i hele oppvekst. Det er etablert avdeling Famille som skal både skal bygge opp under forebyggende arbeid i andre avdelinger, gi lett tilgjengelig hjelp til barn og familier og som også skal utføre tiltak etter lov om barnverntjenester. Intensjonen med en slik organisering er god ressursutnyttelse av fagpersoner, samt at ved å gi hjelp på tvers av tjenester bidra til å normalisere det å søke hjelp tidlig og forhindre stigmatisering med å motta tjenester fra barnverntjenesten. Likeledes er tjenester til ungdom organisert sammen i en avdeling for å sikre helhetlig tilbud til ungdom.

Barnverntjenesten er organisert med tre avdelinger for undersøkelse og tiltak etter barnets alder, en avdeling for barn som bor utenfor hjemmet og en egen avdeling for mottak, barnevernvakt og psykosial beredskap. Avdeling mottak/ barnevernvakt som er en ny avdeling vil ha ansvar for å ta imot alle henvendelser til tjenesten, avklare og vurdere bekymringsmeldinger, gi veiledning, delta i mottaksarbeid og samarbeid med Familiesentralen, delta i samarbeid med andre avdelinger/ tjenester/ tilbud for barn/ unge med hensikt å bygge gode samarbeidsrelasjoner og drive opplysning. Avdelingen vil ha ansvar for akuttarbeidet på dag, kveld, natt og i helg, også i samarbeidskommuner. Avdeling mottak/ barnevernvakt vil også ha ansvar for å ivareta Indre Østfold kommunes psykososiale kriseteamberedskap.»

6.2.4 Budsjett

Tall i hele 1 000 kroner

ÅR:	2020	2021	2022	2023
Foreslåtte RAMMER	**1 021 345**	**1 021 345**	**1 021 345**	**1 021 345**
Skole	470 796	470 796	470 796	470 796
Barnehage	300 007	300 007	300 007	300 007
Livsmestring	250 242	250 242	250 242	250 242

- Barnehagetilbudet vil hovedsak videreføres slik barn og foreldre kjenner det i dag. Det foreslås imidlertid å innføre fullkost i alle de kommunale barnehagene. Dette vil føre til noe utgiftsøkning for brukerne i noen av de tidligere kommunene, men de vil i gjengjeld få utvidet tilbudet med 3 måltider med sunn mat i løpet av barnehagedagen. Barnehagenes totale ramme er redusert med 5,5 mill kroner, vesentlig på grunn av lavere barneantall, men også mer effektiv organisering med fulle barnegrupper og utnyttelse av areal på avdelingene. Innføring av fullkost vil gi noe økte inntekter.
- Skolene viderefører driften i stor grad. Det var i utgangspunktet til dels store forskjeller mellom skolebudsjettene i kommunene. For 2020 er det tatt i bruk en budsjettfordelingsmodell som fordeler totalbudsjettet til hver enkelt skole basert på tre faktorer:
    - Tildeling av grunnbeløp (2 – 2,5 mill kroner)
    - Likeverdighetstildeling (sosioøkonomiske forhold)
    - Tildeling pr elev (70 pst av tildelingen)
    - Modellen fører til en forholdvis stor omfordeling mellom skolene og det legges derfor opp til en gradvis tilpasning gjennom 3-4 år. Modellen fanger ikke fullt ut behovet til skoler under 100 elever og det er satt av en buffer til fordeling mellom disse. Den totale rammen er redusert med 10,0 mill kroner. Det ligger an til et merforbruk på skolene på 5,0 mill kroner samlet for de fem kommunene i 2019. Reelt sett reduseres derfor utgiftsnivået på skole med ytterligere fem mill kroner i 2020. Samtidig vil flere skoler oppleve økte rammer når kostnadsnivået harmoniseres. Det viser at det er fullt mulig å drive skolesektoren for den foreslåtte ramme.
    - For noen skoler som har et vesentlig høyere driftsnivå enn de øvrige, vil harmoniseringen som er moderat i 2020 allikevel føre til nedbemanning som kan oppleves som krevende. Alle skolene vil oppfylle bemanningsnormen, men det knytter seg usikkerhet til ressursene til spesialundervisning som også skal dekkes opp av ressursfordelingsmodellen. Flere skoler må hente ut effekt av å endre organiseringen av spesialundervisningen, og det er kun satt av en liten buffer som kan fordeles til skoler som har elever som har et særlig omfattende bistandsbehov.
- De fleste kommuner har prinsipp om selvkost i SFO, men reelt sett er det en samlet kommunal andel på om lag 5,0 mill kroner. Det er små variasjoner i foreldrebetalingen med unntak av Trøgstad som ligger vesentlig lavere. Det er lagt opp til en økning som ligger litt i overkant av prisveksten, men dette vil allikevel blir en vesentlig økning på skolene i tidligere Trøgstad

kommune. Samlet vil dette gi en inntektsøkning på om lag 2,0 mill kroner som settes av som buffer for å dekke spesialundervisning.

- Grendeskolene må i større grad organiseres som fådelte, det vil si samle to eller flere klassetrinn, og de ansatte vil få tilbud om kompetanseutvikling om undervisning i fådelte skoler.
- Mortenstuas ramme er redusert med 500 000 kr.
- Som en følge av digitalisering og økt bistand fra stabsfunksjoner innen økonomi og HR er de merkantile ressursene redusert med 2,5 årsverk totalt for skolene.
- Migrasjonssenteret skal ha ansvar for flyktninger; både bosetting og gjennomføring av introduksjonsprogrammet med norskopplæring. Voksenopplæringen overføres fra Delta 1.august 2020. Reduksjon av antall flyktninger og forenklet administrasjon når voksenopplæringen blir en del av Indre Østfold kommune medfører at utgiftene til bosetting og opplæring reduseres noe.
- Barnevern har et anslått merforbruk på om lag 7,0 mill kroner i 2019 vesentlig på grunn av barn bosatt utenfor hjemmet. Dette er om lag på nivå med resultatene de foregående årene, og rammen for 2020 er derfor økt med 7,0 mill kroner. Det langsiktige målet med økt forebygging er imidlertid å redusere omsorgsovertakelsene og dermed utgiftene til barnevernet.
- Enheten Tilsyn og forvaltning skal effektivisere og kvalitetssikre tilsyn og forvaltningsoppgaver innen barnevern, barnehage og skole. Vi tror også denne profesjonaliseringen vil gi en økonomisk gevinst.
- I Mestringssenteret er PPT, fagrådgiver fra alle seksjonene og avdelingsleder for spesialpedagogiske tiltak samlet. Hensikten er å bygge opp under det tverrfaglig samarbeidet på tvers av fagområdene til beste for barn og unge og deres familier. Det var lagt opp til en ytterligere styrkning av veiledning i barnehager og skoler, men det har ikke latt seg gjennomføre.
- Krisesenteret er lagt inn som en enhet under Livsmestring, og vil blant annet styrke arbeidet for å redusere vold i nære relasjoner. Som kommunal enhet blir administrasjonen av senteret forenklet og det er lagt opp til å nedbemanne senteret med 1 årsverk.
- Åssiden Bofellesskap er et bofellesskap for enslige mindreårige. Bofellesskapet har ikke mottatt anmodninger fra IMDI i 2018 og 2019 om bosettinger, og det blir det derfor naturlig å tilpasse driften etter behov. En gradvis nedtrapping av driften i Åssiden, tilpasset ungdommenes alder og fungering vil gjennomføres i 2020. Det vil i samme periode utredes på hvilken måte boligen kan benyttes som et hjelpetiltak innen barneverntjenesten.

6.2.5 Investering

Tall i hele 1 000 kroner

	ÅR:	2020	2021	2022	2023
	Foreslåtte RAMMER	**53 700**	**31 700**	**256 700**	**256 600**
1	Rehabilitering Grøtvedt skole	30 800			
2	Nye skolebygg IØK, renoveringer, tilpasninger		20 000	250 000	250 000
3	Båstad skole, oppgradering	6 800			
4	IKT i skolen (1PC per elev i ungdomsskolen)	6 600	6 600	6 600	6 600
5	Ringvoll barnehage, renoveres ute/inne		5000		
6	Tilpasning arbeidsplasser barnehage	2 000			
7	Tilpasning helsestasjon-krav til medisinske rom og venterom	3 000			
8	iPad/ håndholdte terminaler		100	100	

1. Rehabilitering Grøtvedt skole: Oppstart 2019, ferdigstillelse vår 2020.

2. Nye skolebygg, renoveringer IØK: Det er vedtatt i fellesnemda at det skal utarbeides en skolebruksplan for IØK 2020. Den må ta opp i seg nåværende status, behov på kort og lang sikt, samt en helhetlig struktur i tråd med kommuneplanens intensjoner og føringer.
3. Båstad skole: Oppgradering.
4. Investeringsprogrammet på IKT: I skole betyr at alle elever på ungdomstrinnet får en egen digital enhet (pc/nettbrett) i 2020, og deretter flere klassetrinn utover i økonomiplanperioden. Dette vil gi behov for økt driftsbudsjett på IKT utover i planperioden.
5. Ringvoll barnehage: Ringvoll er et pressområde, med økende behov for barnehageplasser. Det er venteliste på plasser og lokalene er ikke tilpasset antallet som trenger plass. Ringvoll ligger isolert i forhold til resten av kommunen, og vi opplever nå at det søkes plasser i kommuner utenfor, som igjen fører til utgifter for kommunen.
6. Tilpasning arbeidsplasser barnehage: Arbeidsgiver skal forhandle om SFS2201, og ser at barnehagene ikke har tilstrekkelig med arbeidsplasser for å ivareta avtalens sentrale krav til arbeidsplasser. Flere av barnehagene har ikke utstyr eller lokaler for å gi muligheter for å ta ut plantid på arbeidsplassene. Dette fører til midlertidige løsninger om ikke er effektive med tanke på tid eller kvalitet. Kvalitet i det pedagogiske arbeidet i barnehagene er uttalt mål, og lik tilgang til arbeidsplasser vil gi like utgangspunkt for utvikling.
7. Tilpasning helsestasjonen: Det skal opp til politisk behandling hvordan helsestasjonstjenesten skal utformes i IØK med sentrale, lokale og ambulante tjenester. Det vil bli investeringsbehov for å ha tilstrekkelig med medisinske behandlingsrom for å gi innbyggerne gode og lett tilgjengelige helsestasjonstjenester.
8. iPad/håndholdte terminaler: Innkjøp av iPad for å kunne ta i bruk feedback-informerte tjenester i Familiesentral. Feedbackinformerte tjenester handler om systematisk tilbakemelding fra brukere, samt endre og tilpasse tjenestene i tråd med disse tilbakemeldingene.